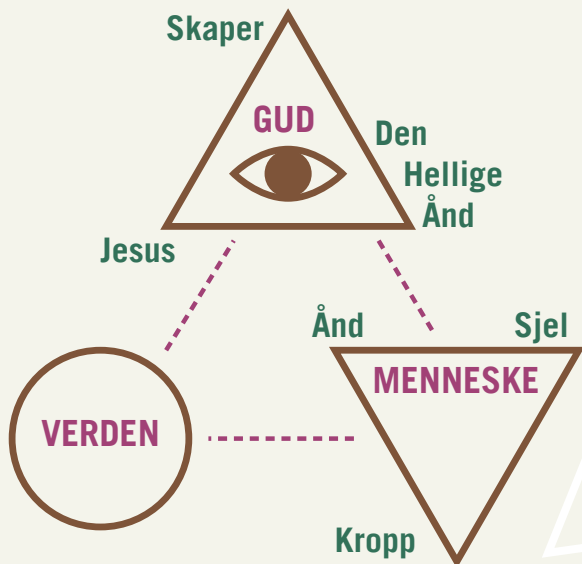

KFUK-KFUM
speiderne

NØKLER TIL EN GOD ANDAKT

I vår organisasjon er fokus på ”det hele mennesket” fremtredende i ideologien. Ånd, kropp og sjel hører sammen og utgjør mennesket. Mennesket står i relasjon til andre mennesker, verden og Gud.

I hver enhet bør det kristne innholdet i speidingen presentere kristen tro både som etikk, diakoni, historie og kultur, kunst og estetikk, bibelkunnskap, kirkeåret, høytider, symboler (eks. due, kors, fisk) trosutøvelse (eks. innsamlingsaksjoner, gudstjeneste, Fadervår, bønn, lystenning, velsignelse, sanger og natverd, jobbe med bibel).

Hvor lang skal andakten være?

Det er viktigere hvordan innholdet og fremførelsen er enn hvor lang den er. Når du har sagt det du skal si er det fint å stoppe uten å gjenta deg selv. En speiderandakt kan gjerne være på ca 5 minutter.

Eksempel på oppbygging av en andakt

- Innledning som fanger interessen og setter tilhørerne på sporet av temaet

(eks fortelling eller gjenstand)

- Utdypning av tema, gjerne gjennom å lese/fortelle en bibeltekst
- Poeng/toppunkt i andakten
- Avslutning (kort og formulert)

Hvordan finne en bibeltekst

Det finnes flere oppslagsverk, hvor du ut fra søkeord kan finne henvisninger til bestemte emner eller skriftsteder i Bibelen. Et eksempel er www.bibelen.no. Her kan du søke etter både emner som f.eks. ”nestekjærlighet”, eller tekster, f.eks. ”barmhjertig samaritan”. Du vil da få oppgitt hvor i Bibelen du kan lese om emnene/tekstene.

Nøkler til en god andakt

Det en god ide å gjenfortelle en bibeltekst for å gjøre den mer levende og for bedre å kunne fange speidernes interesse. Når du gjenforteller, er det viktig at du bruker dine egne ord.

Forberedelser

1

Les teksten flere ganger. Bli kom-

fortabel med hovedinnholdet:

- Hva er tekstens poeng? Er det flere poeng? Finn det du vil legge vekt på. Ikke prøv å si alt.
- Hvem handler fortellingen om? Hva handler fortellingen om? Hvor foregår fortellingen? Skriv evt. noen stikkord ned på en lapp.
- Hvordan foregår handlingen?
- Gjenfortell teksten høyt for deg selv.

2

Forestill deg fortellingen sett

ut fra en av dem som opptrer i historiens synspunkt f.eks. en av disiplene eller gutten som kom med brød og fisk osv.

Formidling

3

Det er en god ide å gjenfortelle

en bibeltekst for å gjøre den mer levende og for å kunne

fange speidernes interesse. Når du

gjenforteller er det viktig at du bruker dine egne ord. Beskrivende tilleggsord (f.eks. det grønne gresset) og innskutte forklarende setninger, som barna kan forstå, gjør fortellingen mer levende. Vær trygg på at fortellingen kan stå selv. Den skal ikke kreve en lang forklaring etterpå. Husk likevel at det er en grense for hvor fritt man kan forholde seg til teksten. Man skal kunne gjenkjenne historien og poengene.

4

Trygghet. Jobb med forståelse

av egen rolle og mål med formidlingen på forhånd. Tenk på hva som gjør deg trygg og komfortabel i settingen og hvordan du kan formidle trygghet til tilhørerne.

5

Målgruppe. Hvem ser du for deg under forberedelsene, en veldig flink leder som skal gi deg ”karakter”, en prest, kritiske speidere eller speidere som er engasjert og vil motta det du vil gi? Måten du presenterer stoffet påvirkes av hvem du ser for deg som mottaker, men også selve budskapet vil variere ut fra mottaker.

6

Første og siste setning avgjør mye av inntrykket. Ikke unnskyld deg selv i starten. En tommelfingerregel er at en andakt nesten alltid blir bedre ved å hoppe over det første avsnittet man har planlagt. Sørg for å vite akkurat hva du vil avslutte med. Usikker avslutning (f.eks. ”tja, det var det jeg hadde tenkt å si”) ødelegger tilhørernes mulighet til å fordøye det du har formidlet.

7

Kroppsspråket formidler

- For å oppnå positiv kontakt med tilhørere er det viktig med blikkontakt. Prøv å møte blikket til flere, se gjerne på noen langt bak i forsamlingen. Fokuser på noen som gir positiv respons og får deg til å gjøre det godt.
- Tydelig uttale. Heve og dempe stemmen som effekter. Ta en kunstpause når du har sagt noe viktig.
- Beveg deg i rommet. Reis deg for å understreke spenning/toppunkt. Stå forskjellige steder ut fra hvem i fortellingen du er eller ut fra sceneskifter. Ikke vær redd for å være dramatisk.
- Bli bevisst egne uvaner som å gynte på tærne, dra hånden gjennom håret, gjentagende bruk av uttrykk som ”liksom” eller sluke siste del av setningen.

Fortelling

- En god historie kan belyse bibelteksten.
- Har du en fortelling fra egne erfaringer å starte med (gjerne morsom) som gir gjenkjenning for tilhørerne, er dette en god metode for å fange oppmerksomheten.
- Relasjon til hverdagen. Det kan være fint å tydeliggjøre bibelteksten med et bilde eller en hendelse fra hverdagen som speiderne kan kjenne seg igjen i.
- Du kan spørre barna om de har noen episoder som tydeliggjør det teksten handler om.
- Du kan også ha en dialog med en dukke.
- Du kan finne noe i en avis/et ukeblad/et menighetsblad eller lignende.
- Det finnes mange bøker med kristne fortellinger som kan belyse en bibeltekst.

Aktivitet og lek

Du har uendelige muligheter i hobbyaktiviteter, leker osv. For eksempel snikeleker om påsken i Juniorkonfirmasjon, på kfuk-kfum-speiderne.no.

Det er viktig at leken ikke utvikler seg til en "bedre leirbålsunderholdning". Det må fremdeles være et poeng og budskap som speiderne oppfatter.

Gjenstand

Du kan ha med en gjenstand eller en liten kasse med ting som du finner frem under andakten. Den kan for eksempel inneholde et lys som speiderne kan tenne, eller en hatt du tar på mens du forteller. Du kan også legge i en ting som passer til fortellingen, f.eks. et kors, et lys, en fisk osv. For yngre speidere kan det være spennende å få lov til å åpne kassen på skift og ta en ting opp.

Kunst og bilder

Du kan også ha et bilde med som du kan vise frem/sende rundt, og som dere kan snakke ut fra. Hvis du kan finne motiver fra en malebok, kan bildet bli fargelagt mens du forteller.

Sang og musikk

Sjekk teksten før du bruker sangene. En salme er i seg selv forkynnelse og kan understreke betydningen av den teksten eller det temaet du har valgt. Sanger og salmer kan du finne i speider-sangboka, treklang, salmebøkene, Rop det ut, Syng håp, Fyll hele jorden m.fl.

Bønn

- Begynn gjerne med f.eks. "Kjære Gud... "eller "Gud, vi ber..."
- Takk: Takk for dagen, takk for mat
- Forbønn: be for andre f.eks. dem som er ensomme, eller dem som er redde.
- Be for dere selv f.eks. Pass på oss i mørket, gjør oss glade.
- Hjelp: oss, så vi ikke sårer hverandre eller dem som lever der er krig og ufred.
- Hør oss: Hør vår bønn...
- Avslutning: f.eks. "Amen" eller "i Jesu navn Amen".

Bønnebok for den norske kirke og andre bønnebøker har gode ferdige bønner.

Du kan også bruke sangtekster. Opplegg til skaperverkets dag har vi laget sammen med kirkerådet. Her er mange gode formuleringer som passer i speidersammenheng. Se www.kirken.no/miljo/

Se også dokumentet kristen tro. www.speiderprogram.no